

Barn- och utbildningsförvaltningen

Handläggare: Erik Lundin
Titel: Enhetschef
E-post: Erik.lundin@norrtalje.se

Till: barn- och skolnämndens arbetsutskott

Yttrande över revisionsrapport: Systematiskt arbetsmiljöarbete

Förslag till beslut

Barn- och skolnämnden antar barn- och utbildningsförvaltningens yttrande som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Norrtälje kommun genomfört en granskning med syfte att bedöma Kommunstyrelsen, Barn- och skolnämnden och Socialnämnden systematiska arbetsmiljöarbete.

Utifrån genomförd granskning är revisorernas samlade bedömning att Kommunstyrelsen, Barn- och skolnämnden och socialnämnden *inte helt* bedriver ett ändamålsenligt systematiskt arbetsmiljöarbete med en tillräcklig intern kontroll.

Ärendet

Beskrivning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Norrtälje kommun genomfört en granskning med syfte att bedöma Kommunstyrelsen, Barn- och skolnämnden och Socialnämnden systematiska arbetsmiljöarbete.

Utifrån genomförd granskning är revisorernas samlade bedömning att Kommunstyrelsen, Barn- och skolnämnden och socialnämnden *inte helt* bedriver ett ändamålsenligt systematiskt arbetsmiljöarbete med en tillräcklig intern kontroll.

Med bakgrund i detta så lämnar revisorerna följande rekommendationer till kommunstyrelsen, barn- och skolnämnden och socialnämnden:

-Säkerställ att rapporteringen avseende tillbud och olyckor är väl fungerande och att det sker en tillräcklig rapportering. Tillbudsrapporteringen är en viktig del av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

-Säkerställ att årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet redovisas och vid eventuella brister även vidta åtgärder i syfte att uppnå en god arbetsmiljö.

För att svara på granskningens huvudsyfte så har följande revisionsfrågor formulerats:

- Säkerställer kommunstyrelsen och berörda nämnder att det finns policys och riktlinjer för arbetsmiljöarbetet?
- Säkerställer styrelsen och berörda nämnder att chefer erhåller ett adekvat stöd för att hantera sitt arbetsmiljöansvar?
- Säkerställer styrelsen och berörda nämnder en tillräcklig uppföljning av medarbetarnas och chefernas arbetsmiljö?

- Säkerställer styrelsen och berörda nämnder att åtgärder vidtas för en god arbetsmiljö? Dessa kontrollfrågor anges nedan tillsammans med revisorernas sammanfattande bedömning och rekommendationer samt barn- och utbildningsförvaltningens yttrande.

Revisionsfråga 1: Säkerställer kommunstyrelsen och berörda nämnder att det finns policys och riktlinjer för arbetsmiljöarbetet?

Revisorernas sammanfattande bedömning: Delvis

Revisorerna bedömer att det finns dokumenterade riktlinjer och rutiner som beskriver det systematiska arbetsmiljöarbetet i kommunen. Granskningen visar dock att flera av de styrande dokumenten inte är reviderade i nutid och i vissa fall saknas datum för upprättade/beslut. Kommunen har en arbetsmiljöpolicy men denna är antagen 2011. Därmed är bedömningen att det finns ett behov av att se över och utifrån behov revidera dokumenten för att säkerställa att dessa är aktuella.

Barn- och skolnämndens yttrande:

Revidering av policys och riktlinjer genomförs på kommunövergripande nivå. Barn- och skolnämnden delar bedömningen att de styrande dokumenten ej är reviderade. Däremot har det inte genomförts några förändringar inom relevant lagstiftning som skulle ha föranlett en revidering.

Revisionsfråga 2: Säkerställer styrelsen och berörda nämnder att chefer erhåller ett adekvat stöd för att hantera sitt arbetsmiljöansvar?

Revisorernas sammanfattande bedömning: Delvis

Revisorerna bedömer att det delvis finns ett adekvat stöd till chefer för att hantera sitt arbetsmiljöansvar. Detta sker bland annat genom stöd från utsedda HR-partners, chefsforum samt genom individuella kompetensplaner för respektive chef. Det går att konstatera att i kommunens delegation framgår varje chefs ansvar och krav på bland annat kompetens avseende arbetsmiljöansvaret. Vidare kan det konstateras att de riktlinjer och styrande dokument som inte är reviderade i nutid inte är ett adekvat stöd för att hantera sitt arbetsmiljöansvar. Revisorerna bedömer att det finns ett rapporteringssystem där olycksfall, tillbud och riskobservationer ska registreras. Dock kan det konstateras att det är en risk att det finns ett mörkertal till antal registrerade anmälningar i systemet. Vidare bedömer revisorerna att kommunen har en personal-och chefshandbok som är till stöd för bland annat chefer.

Barn- och skolnämndens yttrande:

Barn- och skolnämnden delar partiellt revisorernas bedömning. Revidering av riktlinjer och policys ligger inte inom barn- och skolnämndens ansvarsområde. Trots att dokumenten inte är reviderade i nutid är den barn- och skolnämndens bedömning att de är korrekta och relevanta då lagstiftningen ej har ändrats inom området. Bedömningen är även att de ger ett adekvat stöd till nämndens chefer att hantera sitt arbetsmiljöansvar.

Barn- och skolnämnden medhåller i att det i KIA systemet finns risk för mörkertal gällande antalet inrapporterade ärenden. Risker för mörkertal gäller dock rapporteringssystem i allmänhet och Barn- och utbildningsförvaltningen kan inte se att just KIA systemet skulle vara extra riskfyllt avseende denna fråga eller att den i högre utsträckning skulle vara kopplad till Barn- och skolnämndens verksamhet. Barn- och utbildningsförvaltningen arbetar aktivt med frågan, bland annat genom övergripande uppföljning tillsammans med skyddsombud i arbetsmiljökommittén. Att få medarbetare att systematiskt rapportera avvikelser är ett arbete som ständigt pågår.

Revisionsfråga 3: Säkerställer styrelsen och berörda nämnder en tillräcklig uppföljning av medarbetarnas och chefernas arbetsmiljö?

Revisorernas sammanfattande bedömning: Nej

Revisorerna bedömer att det framgår av styrande dokument, exempelvis Arbetsmiljöpolicyn, att en årlig uppföljning ska ske men det finns inte rutiner för hur denna ska göras eller dokumenteras. Granskningen visar att den årliga uppföljningen sker i form av en enkät till berörda nämnders chefer med personalansvar. Genomförd uppföljning visar att det finns ett antal brister kopplat till arbetsmiljöarbetet.

Det går att konstatera att det saknas en spårbarhet i styrelsens och berörda nämnders protokoll kring hanteringen av de årliga uppföljningarna och eventuella beslut om åtgärder utifrån resultatet.

Granskningen visar att ingen av de granskade nämnderna något mål kopplat till arbetsmiljöområdet år 2023.

Barn- och skolnämndens yttrande:

Under "lakttagelser" står följande *"Inom barn- och utbildningskontoret visas störst brister på hur de inom förvaltningen arbetar systematiskt med att undersöka arbetsmiljön. På påståendet om de enligt rutin genomfört olika riskbedömningar, löpande avstämningar, digitala skyddsronder och månatliga arbetsmiljöundersökningar har endast en person svarat ja."*

Barn- och skolnämnden delar inte fullt ut bedömningen då påståendena i uppföljningen kan uppfattas som allmängiltiga och därmed inte signifikanta för alla verksamheter, till exempel hälsokontroller som genomförs inom räddningstjänsten. Detta kan därmed betyda att de svar som lämnats tomma inte nödvändigtvis behöver tolkas som en brist utan möjligen att det inte rör just den berörda verksamheten och det därför saknas svar.

Barn- och skolnämnden delar heller inte bedömningen avseende förekomsten av ett fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete. I granskningens metodbeskrivning framgår att i de intervjuer som genomförts så har frågor avseende det systematiska kvalitetsarbetet såsom förekomst av undersökning, åtgärda och följa ställts till aktuella chefer. På dessa frågor har majoriteten av de tillfrågade cheferna sagt ja, varför en slutsats kring att detta är en brist kan ifrågasättas. Barn- och skolnämnden önskar förtydliga att den årliga uppföljningen redovisades muntligt för Barn- och skolnämnden under "Information från förvaltningen" 2023-09-25 §80. Barn- och skolnämnden önskar även lyfta fram att det i barn- och skolnämndens verksamhetsplan för 2024-2026 (s 33) finns uppsatta mål och beskrivning kring hur nämnden arbetar med att minska sjukfrånvaron bland verksamhetens anställda.

Revisionsfråga 4: Säkerställer styrelsen och berörda nämnder att åtgärder vidtas för en god arbetsmiljö?

Revisorernas sammanfattande bedömning: Delvis

Revisorerna bedömer det utifrån att barn- och skolnämnden till viss del har vidtagit åtgärder som har bäring på granskningens område.

Det kan dock konstateras att berörda nämnder inte har vidtagit några åtgärder utifrån den årliga uppföljningen trots ett antal påvisade brister. Bedömningen blir därmed att arbetet med brister och handlingsplaner kan förbättras i syfte att säkerställa en god arbetsmiljö.

Barn- och skolnämndens yttrande:

Enligt föregående svar avseende revisionsfråga 3 så kan de kolumner i enkäten som lämnats tomma tolkas som att svarande bedömer att frågan inte rör den aktuella verksamheten. Detta behöver

nödvändigtvis inte betyda att det är en brist inom Barn- och skolnämnden utan snarare att frågan ej är tillämplig inom barn- och skolnämndens verksamheter.

Lagkrav

Arbetsmiljölagen AML (1977:1160) 3 kap § 2a

Koppling till gällande styrdokument

Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1).

Norrköping kommuns riktlinjer för det systematiska arbetsmiljöarbetet

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Ej tillämpligt

Förvaltningens analys och slutsatser

Det är förvaltningens sammanställda bedömning att uppdatering av övergripande policys och riktlinjer även fortsättningsvis ska ske centralt, då dessa är kommunkoncernsövergripande. Tillika följer förvaltningens uppföljning genom chefer och återrapportering till nämnden den kommunkoncernsövergripande rutinen. Förvaltningen ser inte någon direkt negativ påverkan på det systematiska arbetsmiljöarbetet till följd av att revideringen av policys och riktlinjer har dröjt. Förvaltningen anser att det finns tillräckliga resurser och stöd till nämndens chefer att hantera sitt arbetsmiljöansvar. KIA systemet anses ändamålsenligt för hantering av olycksfall och tillbud och förvaltningen ser ej att rapporteringen i detta system skulle vara mer påverkat av mörkertal än andra. I den årliga uppföljningen ser förvaltningen ett behov att förtydliga vilka delar av enkäten som gäller vilka verksamheter, detta för att undvika otydligheter i att redovisa frågor som ej rör den aktuella verksamheten. Förvaltningen ser att uppföljning sker systematiskt på chefsnivå och att återrapportering till nämnden har skett enligt plan.

Tidplaner

Ärendet behandlas vid barn- och skolnämndens arbetsutskott 2024-03-04 samt vid barn- och skolnämndens sammanträde 2024-03-11.

Socialnämnden behandlar ärende 2024-03-14. Kommunstyrelsens arbetsutskott behandlar ärendet 2024-03-27 samt vid kommunstyrelsen 2024-04-08. Ärenden till nämnder har beretts i samverkan mellan ovan förvaltningar.

Jenny Nordström
Förvaltningsdirektör
Barn- och utbildningsförvaltningen

Erik Lundin
Enhetschef myndighetsutövning och kansli
Barn- och utbildningsförvaltningen

Bilagor

Bilaga 1 – Missiv och revisionsrapport Systematiskt arbetsmiljöarbete

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsens nämndsekretariat
Strategisk utvecklare, kommunstyrelsekontoret
HR-direktör